

**Informe de la sessió La Seu d'Urgell
28 d'octubre de 2019**

#SOMNIA

PROCÉS PARTICIPATIU XARXA ÒMNIA

Dinamització de la sessió i informe a càrrec de:

Sumari

1. Presentació del procés.....	4
2. Objectius generals del procés	5
3. Eixos del debat	5
4. Desenvolupament de la sessió.....	6
5. Participants	6
6. Conclusions del debat.....	8
7. Avaluació de la sessió.....	13
8. Imatges de la sessió	17

Dia: 28 d'octubre de 2019

Hora: 10h a 12:30h

Lloc: Camí de la Palanca, S/N Centre Cívic l'Escorxador – La Seu d'Urgell

1. Presentació del procés

La "Xarxa Òmnia" és un programa universal d'intervenció social, que utilitzant com a instrument les eines TIC, cerca millorar i afavorir, tant individual com col·lectivament, la inclusió i la vinculació de les persones a la comunitat.

Els objectius del programa Òmnia són: enfortir l'autonomia de les persones mitjançant l'ús de les TIC, desenvolupant les seves capacitats; afavorir la seva vinculació a la comunitat; i potenciar la seva inclusió social, millorant la seva ocupabilitat.

Aquest programa té una xarxa formada per 113 punts, que són espais amb personal dinamitzador, en els que les persones i entitats de l'entorn del punt poden fer ús de la tecnologia per a crear vincle, coneixement i experiències de relació. Mitjançant projectes que usen les TIC com a eina per a lluitar contra la exclusió social, els Punts Òmnia són espais de socialització i de trobada.

Aquest any 2019 es compleixen 20 anys del programa Òmnia i en aquest temps ha aconseguit consolidar-se i esdevenir un referent en els territoris on està ubicat. Al llarg d'aquests anys la societat i els barris han canviat les formes d'encarar els nous reptes socials: el protagonisme de la ciutadania en la millora dels barris s'ha convertit en un element imprescindible.

El programa Òmnia no ha estat aliè a aquests canvis i, per la seva proximitat a l'entorn, ha estat un observador privilegiat de la transformació dels barris. Els diferents actors que han participat al programa Òmnia al llarg d'aquests anys han estat una peça fonamental pel seu correcte funcionament i, sobretot, per la seva permanència en el temps.

El factor d'exclusió provocat pel coneixement digital insuficient pot afectar diverses persones i grups. Aquesta realitat fa que a Òmnia hi hagi una àmplia diversitat d'usuaris amb situacions i de procedència diferents, i aquests han de ser part activa del programa. L'espai Òmnia disminueix les diferències i n'afavoreix la normalització.

Volem aturar-nos per reflexionar al voltant del que el programa i els Punts Òmnia han treballat al llarg d'aquests anys i quins canvis han produït en les persones i els territoris, en definitiva, quin impacte han tingut.

A la vegada, volem també construir l'Òmnia del futur, adaptat a la nova realitat social i a l'evolució de les TIC, un Òmnia 4.0.

Per aconseguir-ho s'impulsarà, en col·laboració amb la Direcció General de Participació Ciutadana, un procés participatiu en el que tots els agents interessats: entitats gestores dels punts, personal dinamitzador, entitats i associacions del teixit social al voltant dels Punts Òmnia, els usuaris i les administracions vinculades al programa puguin reflexionar sobre el seu futur.

Hi ha projectades un total de 23 sessions territorialment distribuïdes que s'iniciïn l'11 de juliol i finalitzen el 29 d'octubre. En aquest període però, també es dinamitzarà el procés virtual a través de la plataforma participa.gencat.cat, per recollir aportacions en línia i es facilitarà un kit per al desenvolupament de sessions autogestionades.

2. Objectius generals del procés

- Adaptar el programa Òmnia a la nova realitat social i al nou entorn tecnològic. Per a això, aspirem a fer una diagnosi compartida amb tots aquells que formen part del programa.
- Adquirir aprenentatges per a aplicar a altres polítiques públiques de caràcter transversal.

3. Eixos del debat

El procés participatiu s'estructura al voltant de 4 grans eixos temàtics per donar resposta als objectius plantejats:

- **Línies de treball del programa Òmnia.** Per aconseguir els objectius del programa Òmnia, fins ara era clau potenciar l'aprenentatge, la inserció social i l'ús comunitari. Entenen que la correlació de les tres línies afavoria la inclusió social.
- **Rols dels actors del Programa Òmnia.** Definir els rols dels actors més implicats en el programa: dinamitzadors/es, entitats gestores, Administració Pública, usuaris, i treballar per l'apoderament de la ciutadania.
- **Metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa.** La "Xarxa Òmnia" és un programa preventiu, socioeducatiu, comunitari i de suport a col·lectius amb major risc de vulnerabilitat. Per assolir aquests objectius el programa Òmnia utilitza la metodologia de la intervenció comunitària que, a través de la participació, el treball en xarxa i la transformació social busca la millora de la qualitat de vida de les persones i la construcció d'uns barris més acollidors i habitables. Com ha de relacionar-se el Punt Òmnia amb el seu entorn?
- **Lluitar contra l'exclusió social a través de l'ús de les TIC.** El programa defineix les TIC com instrument per assolir una millor inclusió i les posa a disposició de les persones. Òmnia és un programa social que utilitza les TIC, però en sí mateixes no són finalistes. Després de 20 anys es referma aquest objectiu? Cal reorientar-lo? Les TIC milloren la vida de les persones? El binomi tècnic social marcarà l'èxit del futur?

4. Desenvolupament de la sessió

La sessió participativa compta amb la següent estructura:

- **Benvinguda** (10 minuts). Benvinguda i presentació dels objectius i del procés participatiu a càrrec del Sr. Àlex Para Vázquez, tècnic de la Generalitat de Catalunya i un dels responsables de la Xarxa Òmnia.
- **Treball en grups** (120 minuts). Espai de debat per grups on es debat sobre els eixos i les línies de treball del programa Òmnia.
- **Plenari i cloenda** (15 minuts). Posada en comú de les aportacions realitzades sobre els diferents agents que intervenen en el programa Òmnia. I cloenda de la sessió de treball.
- **Avaluació** (5 minuts). Valoració de la sessió participativa de manera individual mitjançant un qüestionari.

La dinàmica del debat s'ha distribuït en dos espais (un espai per participants dels PO i un altre per tècnics i dinamitzadors) i en cadascun dels espais es debat sobre els diferents eixos: les línies de treball (aprenentatge, ocupabilitat i acció comunitària), els rol dels agents (el rol que tenen i el que hauria de tenir cadascun dels quatre agents implicats en el programa Òmnia: administració pública, entitats gestores, dinamitzadors/es i participants), la metodologia d'intervenció comunitària i el binomi TIC-social. Finalment, en la posada en comú, és la persona dinamitzadora la que exposa davant la resta de participants, quines han sigut les conclusions i aportacions realitzades l'espai de debat on ha estat present.

En aquest taller, previa al debat, s'ha exposat una de les activitats per part dels participants que fan conjuntament Punt Òmnia i l'Associació Claror, associació que treballa per l'atenció, el suport i la prestació de serveis a les persones amb discapacitat intel·lectual de la comarca de l'Alt Urgell, per tal de millorar-ne la qualitat de vida.

5. Participants

La sessió va comptar amb l'assistència de **17 persones (12 dones i 5 homes)**, representants de diferents perfils d'agents implicats en la Xarxa Òmnia; persones participants/usuàries, dinamitzadores, representants d'entitats vinculades als Punts Òmnia i representants i tècniques de l'Administració Pública.

En aquesta sessió hi van participar tant dinamitzadors/ores, com agents del territori així com participants del Programa. Aquesta diversitat de perfils de participants es visualitza en les propostes recollides.

Taula 1. Persones participants segons sexe

Dones	12	71%
Homes	5	29%
Total general	17	100%

Taula 2. Persones participants segons l'organització de la qual provenen els participants

Punt Òmnia	12	71%
Entitat	1	6%
Administracions públiques/Serveis/Programes del territori	4	23%
Total general	17	100%

Taula 3. Persones participants segons el tipus càrrec

Càrrec que ocupen els participants

Dinamitzador/a	2	12%
Participant Òmnia	10	59%
Personal tècnic	4	23%
Personal directiu	1	6%
Total general	17	100%

6. Conclusions del debat

Eix 1: Les línies de treball del Programa Òmnia

Estat de la qüestió (diagnosi):

Valoració participants (aspectes positius):

Per part de les persones participants valoren molt positivament el programa, l'espai òmnia i la figura de les persones dinamitzadores (tant de PO Isona com Seu d'Urgell). Destaquen que l'espai ha permès tenir més confiança i facilitat per usar mòbils i la tecnologia en general.

Així mateix, es destaca que el PO ajuda a combatre la solitud, i per tant, sentir-se recolzat, a on es pot fer amistats, fins i tot, millor que a les grans ciutats. Altrament es destaca la bona organització.

Situació actual línia ocupabilitat:

PO Isona – La línia d'ocupabilitat és inexistent. Es troben en una ruralitat extrema, i es dona la situació que no hi ha atur. Totes les activitats que es programen quadren bé en la línia d'aprenentatge o en la subcategoria de cultura. Si ve algú amb necessitat de fer currículum, no esperarà a que s'ompli un grup per un curs, sinó que li diu que vingui a l'aula oberta i li fa acompanyament personalitzat.

PO La Seu d'Urgell– es realitza una línia d'ocupabilitat adaptada, ja que hi ha 5 recursos que ofereixen el mateix i es complementen, la població en atur no és gaire elevada. Els funciona molt bé la fórmula de tallers trimestrals amb gent derivada del SOC: aquest recurs identifica necessitats i planteja demandes concretes al PO.

Valoració formacions, cursos als PO – línia aprenentatge:

En tots dos PO funcionen molt millor les píndoles curtes mensuals (ex. xarxes socials, aplicacions concretes,...) que les formacions llargues, i ho fan encabir a l'eina de gestió en la línia d'aprenentatge.

L'alfabetització digital està donant pas a programar cursos, tallers i píndoles en funció de les necessitats de les persones participants (poca gent acudeix ja al PO sense tenir nocions bàsiques d'informàtica).

PO La Seu vol vehicular formacions de la UEC (Unitat d'Escolarització Compartida) i del PTT (Programa de Transició al Treball), ja ho estan parlant amb Educació i Treball de l'ajuntament. El PTT es vol vincular amb un taller d'impressora 3D.

Propostes de futur:

	Aportacions
Coneixement del territori	-Conèixer més el territori (entitats, cultura...), ja que ajuda a integrar-se al territori. (en aquest sentit, per exemple a Isona es fan sortides).
Aprenentatge-Servei	- Promoure més aprenentatge-serveis (APS), la iniciativa és molt bona i caldria potenciar-la més (per exemple, La Seu en té un

	parell o tres i els funciona molt bé.
Calendaris i horaris	<ul style="list-style-type: none"> - Poder tenir un calendari d'activitats trimestral. Programar activitats amb més antelació no els funciona, ja que programen molt sota demanda de caràcter relativament immediat. - Flexibilitzar l'horari de la persona dinamitzadora: Entenen que hi ha moltes realitats diferents i l'eina de gestió ha de poder comprendre-les totes. Consideren que l'eina està pensada per un PO de ciutat, i no és el mateix un PO de Barcelona o d'Hospitalet que el d'Isona (500 habitants) o el de La Seu.
Nova línia de treball oberta	- Es proposa obrir una nova línia de treball oberta i omplir-la de contingut amb projectes i campanyes temporals i col·laboratives amb d'altres entitats. Això els donaria marge per no tenir les seves activitats tant encorsetades en l'eina de gestió.

Eix 2: Rols dels actors del Programa Òmnia

Estat de la qüestió

Positius:

Es destaca positivament que les persones dinamitzadores són molt proactives, propositives, disposades, polivalents i ajuda molt en l'aprenentatge. Són un alt valor per l'espai òmnia.

En relació a l'EG, La Seu destaca que l'EG (ajuntament) i el PO es coordinen molt. I funciona molt bé. El PO està completament incorporat a l'acció municipal. Es sent molt acompanyats i acollits.

L'entitat Taller Claror agraeix la versatilitat i la flexibilitat de la dinamitzadora per encabir totes les demandes. Existeix una gran adaptabilitat.

Propostes de futur:

Actors vinculats als PO	Possibles propostes de millora en relació a les tasques i situació actual
Entitats gestores	<ul style="list-style-type: none"> -Al PO Isona necessiten un canvi de local. Actualment el PO està en un segon pis i l'aula d'informàtica és el que seria el menjador i la cuina d'una casa. Cal disposar d'un espai millor i més adaptat (idealment planta baixa). -Caldria que facin més difusió i promoció de l'existència dels Punts Òmnia.
Dinamitzadors i dinamitzadores	<ul style="list-style-type: none"> -Es destaca que el perfil del dinamitzador a nivell general ha de conèixer i estimar el territori i sobretot que sàpiga formar, comunicar (enamorar als participants, com als PO Isona i La Seu). -Caldria disposar d'una altra persona per poder a cobrir al màxim totes les necessitats i activitats. Actualment hi ha una persona sola que no pot arribar a tot el que caldria. Fa anys que sol·licita un augment de personal. El PO tanca a les 18h, i es considera que entre 18h i 20-21h es podrien atendre moltes necessitats diferents,

	<p>però no arriba. Per exemple, es parla d'una proposta d'Escola de Pares amb el lema "Què fan els nostres fills i filles?". A Isona van fer una activitat semblant: Taller de videojocs en família, activitat intergeneracional.</p> <p>-Formació a dinamitzadores: en relació a programari, aplicacions software... Però sobretot formació en eines metodològiques de treball comunitari i de pedagogia: resolució de conflictes, com tractar amb col·lectius específics o amb casos concrets, etc.</p> <p>-Formació a formadors: certificacions digitals per a entitats i particulars.</p>
Participants i usuàries	<ul style="list-style-type: none">- Cal arribar a persones que no saben usar les TIC i tenen vergonya de participar als PO.- Que participants sèniors acompanyin als participants que acaben d'entrar (ja es fa de forma informal e alguns casos).- Disposar d'un espai per poder recollir l'opinió, les necessitats, inquietuds, etc. (alguns participants ho consideren important), per així obrir més el ventall activitats.

Eix 3: Metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa

Estat de la qüestió

Positius:

- A La Seu existeix un teixit social molt fort i arrelat que facilita la coordinació i la coproducció de projectes. A més, en formar part del propi ajuntament, totes les àrees coneixen el PO i en fan ús per als seus projectes socials. Diferent personal tècnic considera la coordinació amb el PO de 10. Des de l'ajuntament es potencia i es posa en valor la tasca del PO.
- El PO La Seu cedeix espai al Centre Obert per a accions concretes, encara que no hi sigui la dinamitzadora.
- Les entitats de la comarca i fins i tot d'Andorra també coneixen el PO i saben què fa.

Propostes de futur:

Idea principal / temes /línies	Aportacions
Dedicació dinamització per millorar programació i coordinació	- Cal més temps de dedicació per a la dinamització per a poder programar més, fer més coordinació, etc., augment de personal.
Coordinació entre activitats, serveis, entitats.	- Facilitar informació d'altres activitats que es fan al poble, no organitzar noves activitats, sinó connectar-se, coordinar-se amb altres entitats i organitzacions. La coordinació permet alhora que es puguin fer difusió, compartir recursos, etc.
Comunicació PO per diferenciar de Telecentre.	- A nivell de comunicació, a Isona hi ha confusió entre PO i un Telecentre i per tant, cal millorar aquesta definició/comunicació. Així mateix, cal dir que El Punt TIC i el PO es troben en el mateix lloc. Moltes derivacions són només per a punt TIC, però segons el perfil acaben participant també de projectes i activitats del PO.

Eix 4: Lluitar contra l'exclusió social a través de l'ús de les TIC

Estat de la qüestió

Situació específica: A Isona a l'agost no poden tancar, és quan ve tota la població que té segones residències i utilitzen el PO de telecentre, ja que no tenen internet a casa. Moltes de les persones estiuejants acaben apuntant-se a activitats del PO. S'intenta sempre incorporar la part social o educativa (EX: Fortnite...).

Propostes de futur:

Idea principal / temes /línies	Aportacions
Formacions	<ul style="list-style-type: none"> - Formació en reforçar seguretat digital - Formació en prevenció de fake news - Tallers més enfocats a utilitzar millor alguns programes dels ordinadors (gestió word, Excel, etc.), i també algunes apps dels mòbils. - Es planteja imprescindible oferir monogràfics a adolescents sobre l'ús vs. abús de les TIC i les xarxes socials. - Proposta sobre formació (a Isona va tenir molt bona rebuda): "Què fer si et perds pel bosc utilitzant noves tecnologies": coneixements pràctics.
Prestacions, programes i materials tècnics (internet, lectors DNI...).	<ul style="list-style-type: none"> - Millorar connexió internet (PO Isona). Afavorir una connexió wifi potent – fibra òptica. - Disposar d'un lector de DNI digital ja que els facilitaria molt la tasca: realitzen molts tràmits digitals. - En relació al programari lliure es valora positivament però cal renovar les concessions (el software s'està quedant obsolet), i caldria tenir un engegat dual, ja que a vegades hi ha persones usuàries que es porten el portàtil (amb Windows) i sovint les classes es tornen caòtiques per la diferència de sistemes operatius.
TIC i inclusió social i xarxes relacionals	<ul style="list-style-type: none"> - Fer trobades intergeneracionals (joves, gent gran...) intercanvi generacional (aprenentatge mutu)
Digitalització de la vida quotidiana (pensar digitalment)	<ul style="list-style-type: none"> - Cal fer pedagogia per tal de fer pensar digitalment a la gent que està aprenent informàtica, no només a usuaris particulars, sinó a tothom, p.ex. curs d'informatització de les eines d'administració en comerços. - Cal avançar en què tothom ha de saber utilitzar tot tipus de dispositius. P.ex. formació en correu-e, núvols, etc. Moltes formacions es fan a mitges entre els ordinadors i els mòbils.

7. Avaluació de la sessió

Perfil de les persones que han realitzat l'avaluació:

Lloc de Naixement	Dona	Home	Total
A la resta d'Espanya	3		3
Catalunya	9	5	14
Total general	12	5	17

Municipi de residència	Dona	Home	Total
Ballestar		1	1
Isona i Conca Dellà	1	1	2
La Seu d'Urgell	9	1	10
NS/NC	2	2	4
Total general	12	5	17

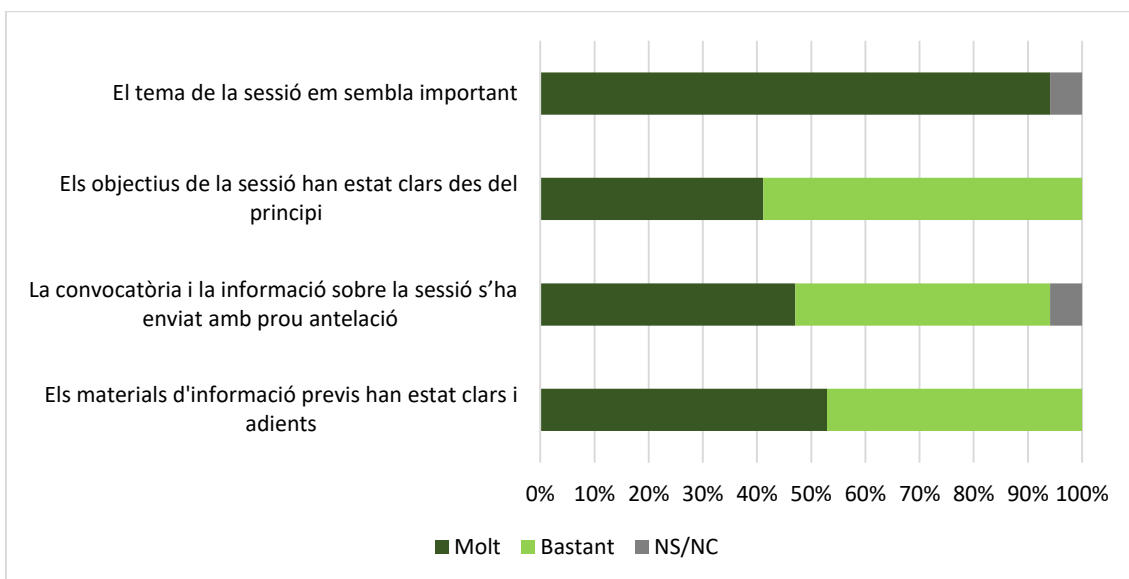
Situació laboral	Dona	Home	Total
Aturat/da	1		1
Jubilat/da o pensionista	4	3	7
Realitza treball domèstic no remunerat	1		1
Treballa	6	2	8
Total general	12	5	17

Sector	Dona	Home	Total
Administració pública	1		1
Salut, educació i serveis socials	3	2	5
NS/NC	8	3	11
Total general	12	5	17

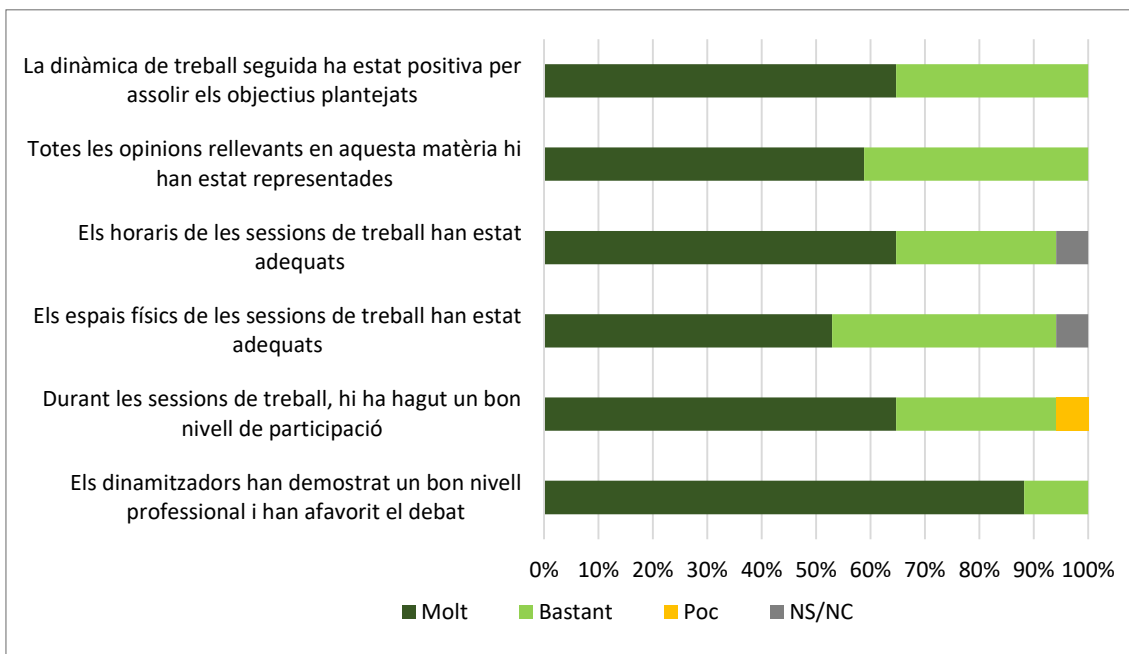
Nivell d'estudis	Dona	Home	Total
Batxillerat superior	1	2	3
Diplomatura	3	1	4
Educació primària	3	1	4
ESO, EGB, Batxillerat elemental	2	1	3
Grau universitari	1		1
FP Grau Mltjà	1		1
Màster, llicenciatura i doctorat	1		1
Total general	12	5	17

Gràfic 1. Valoració sobre la preparació de la sessió

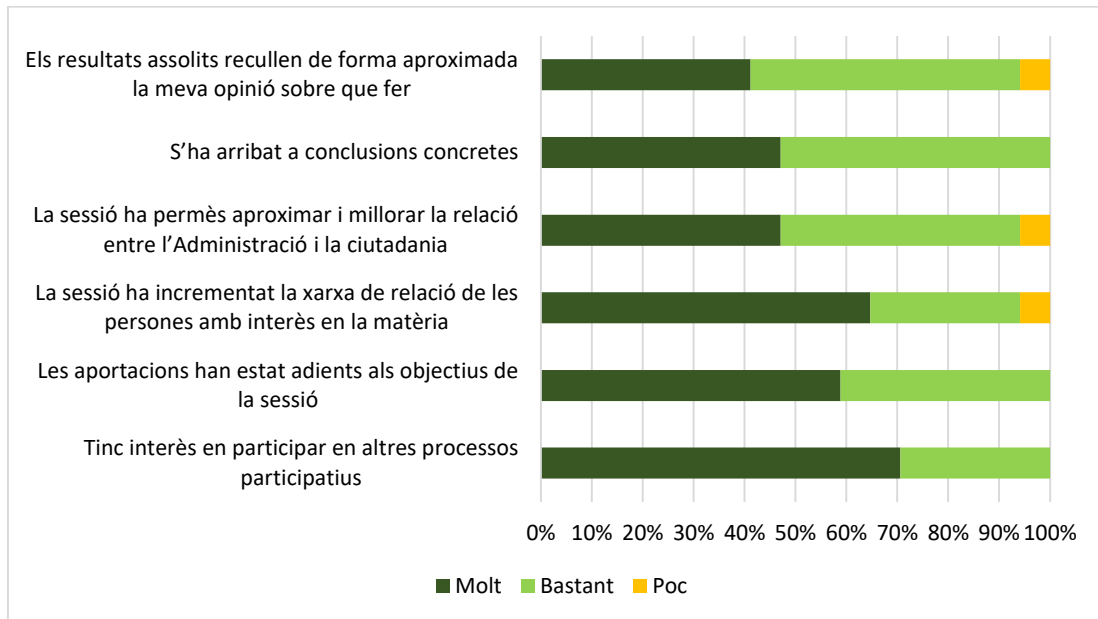

Gràfic 2. Valoració sobre l'execució de les sessions informatives i els tallers participatius

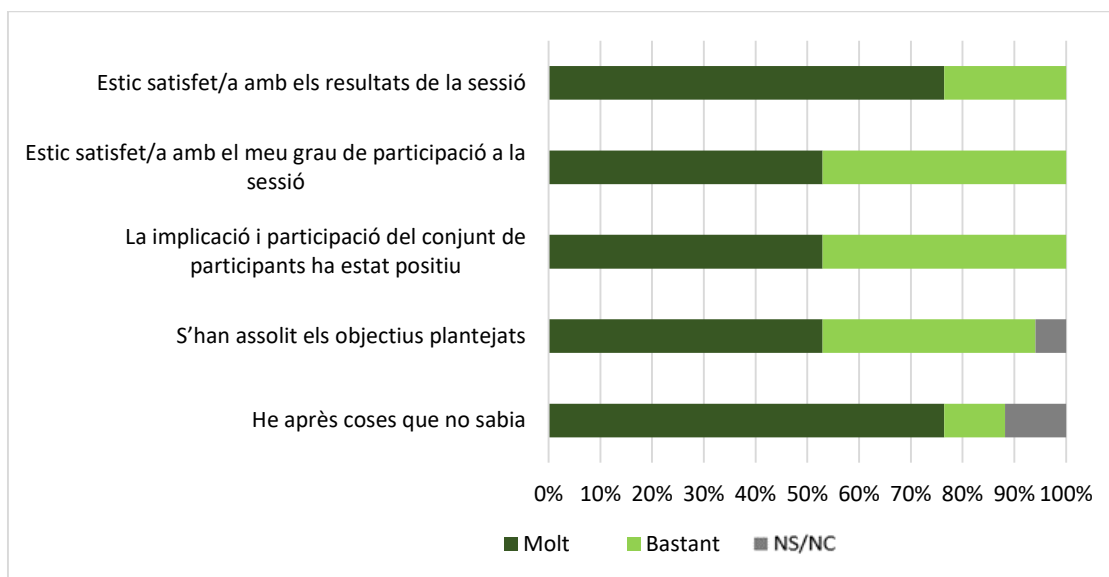

Gràfic 3. Valoració sobre les expectatives respecte dels resultats de la sessió

Gràfic 4. Valoració general

Mitjans pels quals s'han assabentat de la convocatòria

A través de la Generalitat de Catalunya	1
A través de la meua entitat	11
A través de la meua entitat; A través d'internet	1
A través de la meua entitat; a través d'internet; a través de l'ajuntament	1
A través de l'Ajuntament	3
A través de la Generalitat de Catalunya	1
Total general	17

8. Imatges de la sessió

